

17.1.2013

Ympäristöministeriö
kirjaamo.ym@ymparisto.fi

Lausunto koskien lakiesitystä rakennuksen suunnittelua, työnjohtoa ja viranomaisvalvontaa koskevasta sääntelystä

Ympäristöministeriö on pyytänyt kirkkohallituksen lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta 11.12.2012, joka koskee maankäyttö- ja rakennuslain muuttamista sekä tämän nojalla annettavia ympäristöministeriön asetuksia. Lakimuutos koskee rakentamisen suunnittelua, työnjohtoa ja viranomaisvalvontaa.

Ehdotus merkitsee lähinnä säädösten kokoamista uudella tavalla mutta sen sanotaan osin myös merkitsevän sisällöllisiä muutoksia korjausrakentamisen osalta. Lakiesityksen yleisperustelujen mukaan sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksessa että rakentamismääräyskokoelmassa on säännöksiä, jotka kuuluvat sisältönsä vuoksi lain tasolle.

Korjausrakentamisen erityispiirteitä on nykyisessä sääntelyssä otettu huomioon melko vähän. Uudisrakentamispainotteista säännöstöä ehdotuksessa on pyritty täydentämään korjausrakentamista koskevin lisäyksin. Näitä ovat kuntoselvityksen sekä purku- ja suojaussuunnitelmien edellyttäminen tarvittaessa. Kirkkohallitus katsoo, että esitetyt muutokset säännöstön ryhmittelyssä ja esitetyt täsmennykset ja lisäykset ovat perusteltuja ja seurakuntien rakennuskannan osalta vaikutuksiltaan vähäisiä. Kirkkojen kulttuurihistoriallisissa ympäristöissä tapahtuu myös maisemakuvaan vaikuttavia muutoksia, joiden sääntely tulisi saattaa rakennushankkeita vastaavalle tasolle.

Suomen evankelis-luterilaisten seurakuntien rakennuskanta lukeutuu paljolti julkiseen rakentamiseen. Kirkollisten rakennusten rakentamisessa ja korjaamisessa sovelletaan maankäyttö- ja rakennuslain ohella kirkkolain säädöksiä. Kirkkohallitus haluaa kiinnittää ympäristöministeriön huomiota siihen, että kirkkolaisissa ei ole rakennus- tai toimenpidelupaan verrattavaa menettelyä eikä myöskään suunnittelijan tai valvojan pätevyyyteen liittyviä säännöksiä. Siten tältä osin sovelletaan maankäyttö- ja rakennuslakia. Seurakuntien rakennushankkeet kuuluvat tällä hetkellä paljolti korjausrakentamisen piiriin. Varsin suuressa osassa seurakuntia henkilöstö ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamaa rakennushankkeeseen

17.1.2013

ryhtyvän edellytystasoa vaan riittävä asiantuntemus ja ammattitaito hankitaan usein tapauskohtaisesti.

Suunnittelijat ilmoitetaan rakennuslupahakemuksessa, ja rakennusvalvontaviranomainen arvioi suunnittelijan kelpoisuuden rakennuslupakohtaisesti. Menettely on sinänsä sopusoinnussa seurakunnan rakennustoiminnan kanssa, jossa suunnittelijat usein valitaan erikseen kuhunkin hankkeeseen. Suunnittelijoiden kelpoisuuden määrittely ei muutu, kun osa aiemmin asetuksessa olleesta ohjeistuksesta siirtyy lakiin. Säädösten kohdalla on kirkkohallituksen mielestä kuitenkin uudistamis- ja selkeytystarvetta. Erityisesti tämä koskee kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden korjauskohteiden suunnittelua.

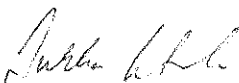
Kirkollisen rakennuksen pääsuunnittelijan ammatilliset kelpoisuusvaatimukset olisi syytä asettaa riittävälle tasolle erityisesti silloin, kun kysymyksessä on suojelukohde. Lakiesitykseen liittyvässä asetuksessa vaativuusluokat painottuvat uudisrakentamiseen ja tavanomaiseen korjaamiseen, eikä niissä oteta riittävästi huomioon arvokohteita. Vaikka kirkon käyttötarkoitus ei muutu (vaativuusluokka B), kyseessä on aina vaatimustasoltaan AA-luokan suunnittelutehtävä. Vaikka kirkkoa korjataan julkisivuja tai teknisiä järjestelmiä muuttamatta (vaativuusluokka B), saattaa tämä edellyttää huomattavaa suunnitteluosaamista. Myös erityissuunnittelijoiden pätevyysvaatimuksissa tulisi ottaa paremmin huomioon suojelukohteiden korjausrakentaminen.

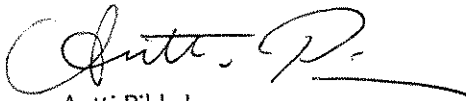
Säännöstasolla tulisi lisäksi ottaa huomioon, että kirkollisten rakennusten korjaushankkeet vaativat suunnittelulta ja valvonnalta korkeaa laatua vaikkakaan eivät aina edellytä rakennuslupaa. Pätevyysvaatimusten ulottamista muuhunkin lupamenettelyyn kuten toimenpide- ja maisematyölupaan tulisi myös harkita.

Kirkkohallituksen mielestä säännösten yhteensovittaminen ja kehittäminen edellyttää yhteistoimintaa seurakunnan ja kunnan rakennusvalvonnan välillä. Muutoksen voimaantulovaiheessa on mahdollista ohjeistuksessa ja tiedottamisessa ottaa huomioon myös seurakuntien rakennustoimen sääntely kirkkolain mukaisine erityistarpeineen.

Kirkkohallitus ilmoittaa, ettei sillä ole lakiesitysluonnokseen muuta huomautehtavaa.

Lisätietoja Antti Pihkala p. 09 1802 429, antti.pihkala@evl.fi

Jukka Keskitalo
kansliapäällikkö

Antti Pihkala
yliarkkitehti